

Warszawa, dnia 16 kwietnia 2009 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

DL-P-I-442-1/09

dot. BPS/KU-034/478/3/09

Pan
Senator
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu RP

Odpowiadając na pismo z dnia 24 marca 2009 r. nr BPS/KU-034/478/3/09, przy którym został przesłany przygotowany przez Komisję Ustawodawczą Senatu RP projekt *ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (druk senacki nr 478), uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Projektowana ustawa realizuje obowiązek, wynikający z orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 czerwca 2002 r. sygn. SK 5/02.

Należy zauważyć, że wyrok ten zapadł na tle stanu prawnego odmiennego niż stan aktualny. Niekonstytucyjność przepisu art. 40 ust. 3b *ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* wynikała przede wszystkim z faktu, że zawarte w tym przepisie odwołanie do Kodeksu postępowania karnego nie było w ówczesnym stanie prawnym wystarczające, aby zagwarantować osobie

zatrzymanej prawo udziału w posiedzeniu sądu. Art. 464 § 1 i 2 k.p.k. w brzmieniu wówczas obowiązującym przyznawał stronom jedynie prawo udziału w posiedzeniu sądu odwoławczego rozpoznającego zażalenie na postanowienie kończące postępowanie, zaś w innych wypadkach, w tym także w wypadku zażalenia na zatrzymanie, udział stron w posiedzeniu był uzależniony od decyzji sądu. Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 6 grudnia 2004 r. sygn. SK 29/04 uznał powyższe rozwiązanie za niezgodne z Konstytucją. W obecnym stanie prawnym art. 464 § 1 k.p.k. przewiduje, że strony mają prawo wziąć udział w posiedzeniu sądu odwoławczego rozpoznającego zażalenie na postanowienie kończące postępowanie oraz na zatrzymanie. Prawo osoby zatrzymanej do udziału w posiedzeniu sądu można zatem wywieść z aktualnego brzmienia art. 40 ust. 3b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Tym niemniej, zawarta w projekcie ustawy zmiana przepisu art. 40 ust. 3b jest zasadna, ponieważ bez konieczności odwoływania się do art. 464 § 1 k.p.k. wprowadza wprost prawo osoby zatrzymanej do udziału w posiedzeniu sądu, rozwiewając ewentualne wątpliwości w tym zakresie. Zmiana ta ponadto eliminuje z przepisu siedmiodniowy termin przekazania zażalenia, który również wzbudził krytykę Trybunału Konstytucyjnego w powołanym orzeczeniu z dnia 11 czerwca 2002 r.

Należy nadmienić, że w chwili obecnej przygotowany jest przez Ministra Zdrowia rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przewidujący nadanie art. 40 ust. 3b następującego brzmienia:

„3b. Zażalenie przekazuje się niezwłocznie sądowi rejonowemu miejsca doprowadzenia. Osoba doprowadzona do izby wytrzeźwień, jednostki Policji, zakładu opieki zdrowotnej lub placówki utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego ma prawo do udziału w posiedzeniu sądu, na którym będzie rozpatrywane zażalenie. Do rozpoznania zażalenia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego.”

Niezależnie od zakresu nowelizacji, objętego projektem senackim oraz

projektem rządowym, wydaje się również pożądane objęcie przedmiotową nowelizacją art. 40 ust. 3a *ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*. Zważyć bowiem należy, że art. 40 ust. 3a nie określa dla osoby doprowadzonej żadnego terminu do wniesienia zażalenia. Wskazany obecnie w art. 40 ust. 3b termin siedmiodniowy, z uwagi na użycie wyrazu „przekazuje”, nakłada obowiązek na placówkę, do której doprowadzono osobę zatrzymaną, nie dotyczy zaś samego skarżącego. Nie ma tu również zastosowania art. 460 k.p.k., bowiem — co wynika zarówno z obecnego jak i z projektowanego brzmienia przepisu — odpowiednie stosowanie k.p.k. odnosi się jedynie do rozpoznania zażalenia, a nie do złożenia środka odwoławczego. Wydaje się zatem niezbędne dookreślenie w art. 40 ust. 3a, że zażalenie może zostać wniesione w określonym terminie zawitym liczonym od daty doprowadzenia. W przeciwnym wypadku może się zdarzyć, że zażalenie będzie składane wiele tygodni lub nawet miesięcy po zatrzymaniu, a sąd nadal będzie obowiązany do rozpoznania tego środka.

Odnosząc się do prośby o ocenę skutków finansowych wejścia ustawy w życie, należy stwierdzić, że wejście w życie projektowanej ustawy może pociągnąć za sobą skutki finansowe związane z obowiązkiem każdorazowego powiadamiania skarżącego o czasie i miejscu posiedzenia sądu. Jednakże wysokość tych kosztów jest trudna do oszacowania, zarówno z uwagi na brak danych na temat liczby tego rodzaju spraw rozpoznawanych przez sądy, jak i naturalną zmienność liczby wnoszonych zażaleń.

Z uwagi na powyższe argumenty stwierdzić należy, że przygotowana przez Komisję Ustawodawczą Senatu inicjatywa legislacyjna jest pożądana i może istotnie podnieść funkcjonalność i merytoryczną jakość art. 40 *ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*.

Z wyrazami docenienia

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Zbigniew Wrona
PODSEKRETARZ STANU